

**มาตรฐานและหลักเกณฑ์ด้านการแต่งกาย
การแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์**

๔.๓ มาตรฐานด้านการแต่งกาย การแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์

เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปและผู้ป่วยฉุกเฉิน ได้รับความรู้ ความสามารถ ศักยภาพในการให้การช่วยเหลือฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องกำหนดมาตรฐานการแต่งกายของผู้ปฏิบัติการ และมาตรฐานยานพาหนะการแพทย์ฉุกเฉิน ที่ใช้เพื่อลำเลียงหรือขนส่งกรณีการเจ็บป่วยฉุกเฉินไว้อย่างชัดเจน การกำหนดมาตรฐานการแต่งกายและการแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์ เพื่อไปแสดงหรือติดไว้กับเครื่องแต่งกาย และติดยานพาหนะเพื่อการลำเลียงหรือขนส่ง สำหรับการปฏิบัติการฉุกเฉิน

“เครื่องหมายและตราสัญลักษณ์ที่กำหนด” หมายถึง ตราของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ รวมถึง ชื่อ ข้อความหรือตัวอักษรที่บ่งบอกว่า เป็นการดำเนินการ โดยหรือด้วยความยินยอม หรือการตรวจรับรอง จากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

ตราสัญลักษณ์สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

(รายละเอียด Template ดูภาคผนวก)

ก. มาตรฐานด้านการแต่งกาย ของผู้ปฏิบัติการ

เพื่อให้ผู้ป่วยฉุกเฉิน ประชาชนทั่วไป ผู้ร่วมทีมสามารถรับทราบประเภท ระดับของผู้ปฏิบัติการ ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติการฉุกเฉินสามารถเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ขอบเขต ความรับผิดชอบหรือข้อจำกัดได้ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐาน ชุดเครื่องแต่งกายหรือเครื่องแบบ สัญลักษณ์ ของผู้ปฏิบัติการ โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติการที่ทำหน้าที่ดูแล ประเมิน ตรวจวินิจฉัย และบำบัดรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินโดยตรง นอกสถานพยาบาล

การแต่งกาย ของผู้ปฏิบัติการ จะบ่งบอกถึงประเภท ระดับของผู้ปฏิบัติการ ซึ่งจะเป็นไปตามความรู้ ความสามารถ ในการให้การช่วยเหลือผู้ป่วยฉุกเฉิน ผู้ปฏิบัติการ ในชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับสูง (ALS) และชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับกลาง (ILS) ในชุดปฏิบัติการฉุกเฉินระดับต้น (BLS) ในชุดปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น (FR) เครื่องแต่งกาย ใช้แบบเดียวกันทั้งบุคลากรชายและหญิง รายละเอียดดังต่อไปนี้

เสื้อ

๑. เสื้อซาฟารี แขนสั้น สีขาว ปล่อยชาย มีกระเป๋าสีเสื้อด้านบนบริเวณหน้าอกและด้านข้าง ลำตัว มีที่ติดอินทรีธนู ที่บ่าทั้งสองข้าง
๒. ติดแถบสะท้อนแสงบริเวณส่วนด้านหลังเสื้อ เป็นแถบสะท้อนแสง“สีขาว” ขนาดความกว้าง ๒ นิ้ว ๑ เส้น ได้ตัวอักษรที่ปัก ส่วนด้านหน้า ขนาดแถบสะท้อนแสงและจุดที่ติดตามความเหมาะสม เพื่อความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติการ ขณะปฏิบัติการกลางคืน

กางเกง

๑. กางเกงขายาว สีขาว / ดำ / กรมท่า (พร้อมสวมเข็มขัด สำหรับบุคลากรชาย)
๒. ติดแถบสะท้อนแสง “สีขาว” ขนาดความกว้างไม่น้อยกว่า ๑ นิ้ว จำนวน ๒ เส้น บริเวณรอบขากางเกงโดยปักบริเวณเหนือหัวเข่าและใต้หัว เข่า

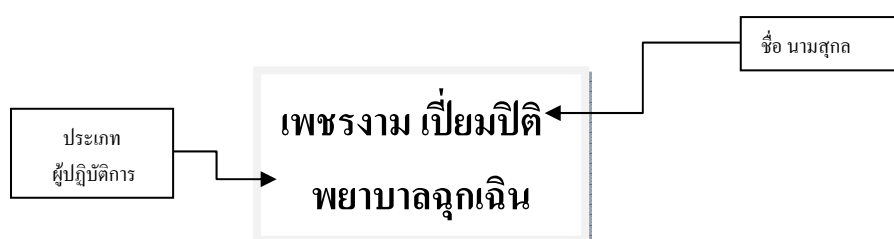
รองเท้า

รองเท้าที่สวมใส่ เป็นรองเท้าหุ้มส้น ผ้าใบ (ขาว /ดำ) หรือรองเท้าหนังสีดำ

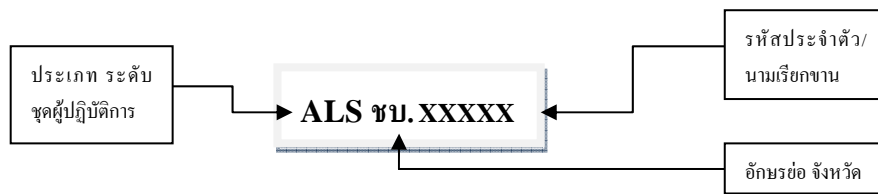
ข. มาตรฐานการแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์ ของผู้ปฏิบัติการ

การแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์ให้แสดงไว้ที่เสื้อ เพื่อเป็น สัญลักษณ์ หรือแสดงให้ประชาชน ผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ และร้องขอใช้บริการได้อย่างถูกต้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. บริเวณหน้าอกด้านขวาเหนือกระเป๋าสีเสื้อด้านขวา (ถ้ามีกระเป๋าสีเสื้อ) ปักชื่อ – นามสกุล และ ตำแหน่งหน้าที่ตามประเภท ของผู้ปฏิบัติการ ในหน่วยงานที่ได้รับการกำหนดโดยสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ตัวอักษรสีน้ำเงิน ตรงกลางกระเป๋าสีเสื้อหน้าอกด้านขวา อาจปักตราสัญลักษณ์ (LOGO) สพฉ.

๒. บริเวณหน้าอกด้านซ้าย บริเวณเหนือกระเป๋าเสื้อด้านซ้าย ปักชื่อ รหัสประจำตัว / นามเรียกขาน ประจำหน่วยงานที่ได้รับ การรับรองจากสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

๓. แสดงตราสัญลักษณ์ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๗ ซม.(ตามความเหมาะสม)ปัก/ติดที่แขนเสื้อขวาอยู่ใต้เครื่องหมายคำว่าAmbulance (ยกเว้น ผู้ปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น : FR ไม่มีเครื่องหมายคำว่า Ambulance ที่แขนเสื้อ) หรือ ปัก/ติดที่กระเป๋าเสื้ออกด้านขวา ในกรณีไม่มีกระเป๋าเสื้อด้านขวา ให้ปักที่ตัวเสื้อได้ในตำแหน่งเดียวกัน

๔. กระเป๋าเสื้ออกด้านซ้ายแสดงสัญลักษณ์ของสถานพยาบาลหน่วยปฏิบัติการ/หน่วยงาน องค์กร

๕. ด้านหลังเสื้อ

- แถบบน ปัก ชุดปฏิบัติการฉุกเฉิน
- แถบสอง ปัก LOGO STAR OF LIFE
- แถวกกลาง ปัก 1669 (ด้วยวัสดุสีแดง)
- แถวล่าง ปัก ชื่อจังหวัด.....

๖. แถวล่างสุด ติดแถบสีสะท้อนแสง ใต้อักษรชื่อจังหวัด “สีขาว” ขนาดความกว้าง ๒ นิ้ว ๑ เส้น

ภาพตัวอย่าง

ไหล่ขวา FR

ไหล่ขวา BLS/ILS/ALS

ไหล่ซ้าย Logo ขององค์กร(ถ้ามี)

ด้านหลัง

ภาพตัวอย่างด้านหน้า

ผู้ปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น(FR)

เวชกรฉุกเฉินระดับ...

พยาบาล

แพทย์

ค. มาตรฐานการแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์บนยานพาหนะ

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ให้ประชาชน ผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ และร้องขอใช้บริการได้อย่างถูกต้อง ควรแสดงรายละเอียดอย่างน้อยดังนี้

(๑) การแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์บนยานพาหนะของชุดปฏิบัติการฉุกเฉินในพื้นที่

ปฏิบัติการ ทางบก

๑. ประเภทรถปฏิบัติการฉุกเฉินระดับเบื้องต้นและระดับต้น ควรแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

ด้านหน้า

- กระจกหน้าด้านบนแสดงชื่อหน่วยปฏิบัติการตัวอักษรสีน้ำเงินบนพื้นสติกเกอร์สีขาว

ด้านหลัง

- กระจกหลังติดข้อความ “เจ็บป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ โทร 1669 ”
- ฝากระบะด้านท้ายแสดงชื่อหน่วยปฏิบัติการพร้อมชื่อจังหวัดตัวอักษรสีน้ำเงินขอบขาว

ด้านข้าง

- ด้านข้างช่วงหลังทั้งสองข้าง
- ติดชื่อหน่วยปฏิบัติการชื่อจังหวัด / หมายเลขโทรศัพท์ 1669 หรือหน่วยปฏิบัติการนั้น
- ติดแถบสีสะท้อนแสง ด้านข้างรถ ตลอดแนว รอบคัน
- แสดงตราสัญลักษณ์ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ด้านท้ายบริเวณกระบะหรือกระจกด้านข้างส่วนท้าย ๒ ด้าน
- ติดแถบสติกเกอร์ระบุการตรวจสอบมาตรฐาน ด้านข้าง ทั้ง ๒ ด้าน

๒. ประเภทรถปฏิบัติการฉุกเฉินระดับกลาง และระดับสูง ควรแสดงรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้

ด้านหน้า

๑. แสดงตราสัญลักษณ์สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เหนือกระจกหน้ารถ (ถ้ามี)
๒. แสดงชื่อของหน่วยปฏิบัติการ (หน่วยงานต้นสังกัดของรถพยาบาล) ที่กระจกหน้า ด้านบน ตัวอักษรสีน้ำเงินบนพื้นสีขาว หรือ ตัวอักษรสีขาวบนพื้นสติ๊กเกอร์สีดำหรือ สีอื่นที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน
๓. ติดแสดงตัวอักษรคำว่า AMBULANCE สีแดง ใต้กระจกหน้า เพื่อให้รถที่ขับอยู่ ด้านหน้ามองกระจกหลังจะให้เห็นเป็นรถปฏิบัติการฉุกเฉินได้ชัดเจน

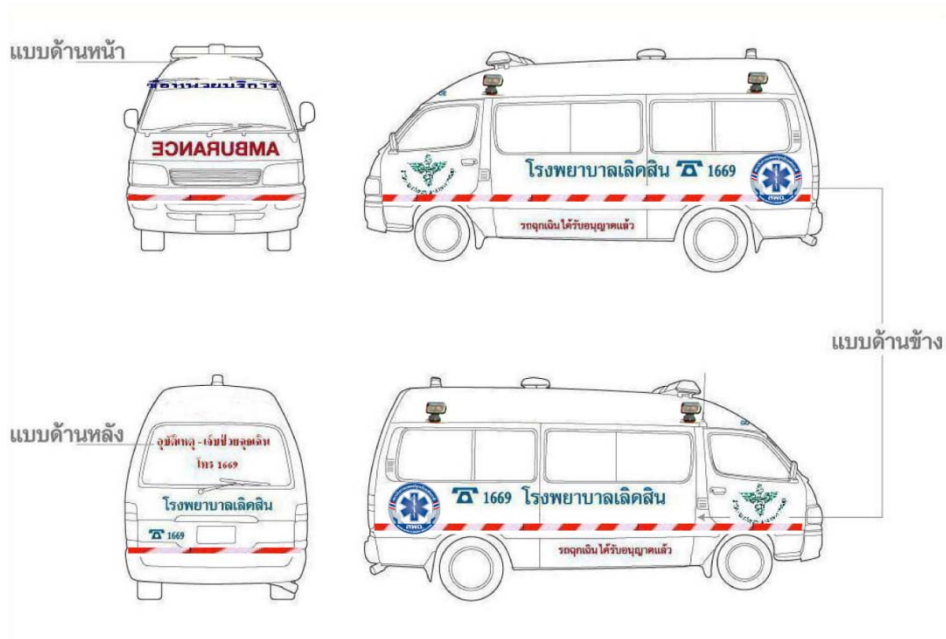
ด้านหลัง

๑. ติดอักษรสีแดงขอบขาว คำว่า “เจ็บป่วยฉุกเฉิน อุบัติเหตุ โทร 1669” บริเวณกระจกหลัง หรือเพิ่มเติมคำอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น ชุดปฏิบัติการแพทย์ฉุกเฉิน , Emergency Medical Services เพื่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนรับรู้ การเข้าถึงบริการ
๒. แสดงชื่อหน่วยปฏิบัติการ (โรงพยาบาล) ตัวอักษรสีน้ำเงิน ใต้กระจกหลัง

ด้านข้าง

๑. ติดแสดงเครื่องหมายหรือโลโก้ ของ หน่วยปฏิบัติการที่สังกัด ประตุนำทั้งสองข้าง
๒. แสดงชื่อหน่วยปฏิบัติการ (โรงพยาบาล) พร้อมเบอร์ โทรศัพท์ฉุกเฉิน 1669 อักษรสีน้ำเงิน ด้านข้างรถ

๓. ติดแถบสีสะท้อนแสง ด้านข้างรถ ตลอดแนว รอบคัน
๔. ติดข้อความ “รถฉุกเฉินได้รับอนุญาตแล้ว” เป็นตัวอักษรสีแดง
๕. แสดงตราสัญลักษณ์ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ด้านข้างช่วงท้ายทั้งสองข้าง
๖. ติดแถบสติ๊กเกอร์ระบุการตรวจสอบมาตรฐาน ด้านข้าง ทั้ง ๒ ด้าน ตามที่สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินกำหนด

(๒) การแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์และบนยานพาหนะ ของชุดปฏิบัติการฉุกเฉินในพื้นที่ปฏิบัติการ ทางน้ำ

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ให้ประชาชน ผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ และร้องขอใช้บริการได้อย่างถูกต้อง ควรแสดงรายละเอียดดังนี้

๑. มีธงสัญลักษณ์ ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ แสดงไว้ที่ยานพาหนะ
๒. มีไฟสัญญาณ วนวาว หรือเสียงไซเรน (ตามความเหมาะสม)
๓. แสดงชื่อหน่วยปฏิบัติการ หรือสังกัด บริเวณที่มองเห็น ได้ชัดเจน

(๓) การแสดงเครื่องหมายและตราสัญลักษณ์และบนยานพาหนะ ของชุดปฏิบัติการฉุกเฉินในพื้นที่ปฏิบัติการ ทางอากาศ

วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ให้ประชาชน ผู้เจ็บป่วยฉุกเฉิน ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ และร้องขอใช้บริการได้อย่างถูกต้อง ควรแสดงรายละเอียดดังนี้

๑. ควรมีธงสัญลักษณ์ หรือป้ายตราสัญลักษณ์ของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ แสดงไว้ที่ยานพาหนะในตำแหน่งที่เหมาะสม
๒. ควรแสดงชื่อหน่วยปฏิบัติการ หรือสังกัด บริเวณที่มองเห็น ได้ชัดเจน